

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Νικόλαος Α. Ε. Καλοσπύρος, κλασικός φιλόλογος (Μ.Α., Ph.D.)

Γενικά εργοβιογραφικά

Ο Νικόλαος Α. Ε. Καλοσπύρος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1967. Μετά τη Βαρβάκειο Πρότυπο Σχολή (Β/θμια Εκπ/ση) σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (Τμήμα Κλασικής Φιλολογίας) με υποτροφία του Ι.Κ.Υ. και για τα τέσσερα έτη σπουδών του (Βαθμός πτυχίου: Άριστα [9, 2]). Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Κλασική Φιλολογία (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών). Από το 2008 διδάσκει μαθήματα της ειδικότητός του στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης) ως Επισκέπτης Καθηγητής [Εντεταλμένος Διδάσκων] στην Έδρα: Ιστορία και Ερμηνευτική της Κλασικής Φιλολογίας, και από το 2015 μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας (εργαστήριο συγγραφικής) και θεωρητικά μαθήματα ρητορικής, σχημάτων λόγου και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας στα μεταπτυχιακά προγράμματα «Ανάγνωση, Φιλαναγνωσία και Εκπαιδευτικό Υλικό», «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία: Διδακτική Γλώσσας» και «Ρητορική: Θεωρία και Πράξη» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του ΕΚΠΑ. Στα επιστημονικά του ενδιαφέροντα και δημοσιεύματα περιλαμβάνονται η ιστορία της κλασικής φιλολογικής επιστήμης στη νεώτερη Ελλάδα και Ευρώπη, η θεωρία και φιλοσοφία της κριτικής και εκδοτικής του κειμένου, ο Αδαμάντιος Κοραΐς ως κριτικός φιλόλογος, η αρχαία ιατρική (Ιπποκράτης), ο Πολύβιος ο Μεγαλοπολίτης, η ελληνοϊουδαϊκή γραμματεία (μετάφραση των Εβδομήκοντα, Φίλων ο Ιουδαίος), η αρχαία λογοτεχνική θεωρία, η ρητορική τέχνη, η κλασική αρχαιότητα στον κινηματογράφο, η ιστορία της ελληνικής γλώσσας, οι ψηφιακές σπουδές στις ανθρωπιστικές επιστήμες (Digital Humanities), η υφολογία και αρχαιογνωσία του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Είναι μέλος της European Society for Textual Scholarship [ESTS], της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Εταιρείας για τη μελέτη της Αρχαίας Ιατρικής, της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών και επιστημονικός συνεργάτης (Strategic Planning in Digitalization of Ancient and Medieval Greek Texts & Technical Advisor for the Multiple Editions Project [MEP]) του Ιδρύματος «Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας (ΘΕΓ)» σε θέματα ψηφιοποίησης ελληνικών κειμένων, βιβλιογραφικής ενημέρωσης και λογισμικού αναζήτησής τους. Μέρος των διαλέξεών του φιλοξενούνται ως σειρά μαθημάτων στο Λαϊκόν Πανεπιστήμιον της Εταιρείας των Φίλων του Λαού ήδη από δεκαετίας. Ομιλεί και γράφει κυρίως την Αγγλική και τη Γερμανική και δευτερευόντως τη Γαλλική και την Ιταλική, ενώ μελετά τη Βιβλική Εβραϊκή, την Εκκλησιαστική Σλαβική και τις Κελτικές γλώσσες στο πλαίσιο της ιστορικοσυγκριτικής γλωσσολογικής κατάρτισεώς του. Κυριότερα αυτοτελή δημοσιεύματά του στα ελληνικά: Εκδόσεις αρχαίων συγγραφέων (των *Ιστοριών* του Πολυβίου [1998-2006], του Δημητρίου *Περί ερμηνείας* [2010] και της Κόριννας από την Τανάγρα [2017]), *Η αρχαιογνωσία του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη* (2002), Φιλολογικό προλόγισμα στο *Ψαλτήριον του Προφητάνακτος Δαβίδ εντεταμένον εις μέτρα κατά την τονικήν βάσιν μετά ερμηνευτικών σημειώσεων, υπό του αγίου Νεκταρίου (Κεφαλά)* (2003), *Ο Αδαμάντιος Κοραΐς ως κριτικός φιλόλογος και εκδότης* (τόμ. Α' και Β', 2006), *Κειμενοκριτικό ενδόσιμο και φιλολογική παράδοση: Quasi textus receptus genuinus Ecclesiae Constantinopolitanae* (2006), *Οι παπαδιαμαντικές*

διορθώσεις στα εκκλησιαστικά λειτουργικά βιβλία (2006), *Η ανάταξη της ερώτησης στο μάθημα των κλασικών γλωσσών* (2007), *Hippocrates Repurgatus, ή Όταν ο Αδαμάντιος Κοραής μελετούσε τον Ιπποκράτη* (2007), *Αδαμαντίου Κοραή Medicus Hippocraticus* (Εισαγωγή & μετάφραση της λατινικής διατριβής του Κοραή [2009]), *Δημητρίου Ν. Βερναρδάκη Ψευδαττικισμού Έλεγχος* (2016).

Κατάλογος δημοσιευμάτων

Ι. Αυτοτελείς μελέτες – Βιβλία

1. *Ο Ι. Ν. Αγ. Νικολάου Λιβαθηνάτων Ληξουρίου* (ιστορικό-αρχαιολογικό-παλαιολογικό μελέτημα, από κοινού με τον Χ. Μαρκέτο), Πρόλ. Γ. Δ. Μεταλληνού, Αθήνα: Βιβλιοθήκη – Μουσείο Αφών Τυπάλδων-Ιακωβάτων, 1996
2. *Του Νικόλα το Ανάγνωσμα. Forsitan in modum Paradiamanteum modulate*, Αθήνα: Νεκτ. Δ. Παναγόπουλος, 1997
3. *Η νευρογλωσσολογική και ψυχιατρική σπουδή ως εκδοχή διδακτικής της Νεοελληνικής λογοτεχνίας <Οδηγός αναφοράς/Εισηγητικές σημειώσεις>*, Τρίπολη: Π.Ε.Κ. Περιφέρειας Πελοποννήσου, 1997
4. *Προτάσεις για τη διδακτική προσέγγιση του κειμένου της «Αλεξάνδρου Αναβάσεως» του Αρριανού (της Α΄ Λυκείου) <Εισηγητικές σημειώσεις>*, Τρίπολη: Π.Ε.Κ. Περιφέρειας Πελοποννήσου, 1997
5. *Προτάσεις διδακτικής του Γ΄ Ολυμπιακού λόγου του Δημοσθένη από μετάφραση στην Α΄ Λυκείου <Εισηγητικές σημειώσεις>*, Τρίπολη: Π.Ε.Κ. Περιφέρειας Πελοποννήσου, 1997
6. *Σχόλιο στη λαϊκότερο αγιογραφική τέχνη της μοναχής Ειρήνης της Καλτεζιωτίσσης*, Αθήνα: Πνευματικό Κέντρο Δήμου Τριπόλεως & εκδ. Παρουσία, 1998
7. *Η αρχαιογνωσία του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη*, Αθήνα: Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Σπουδών & εκδ. Δόμος, 2002
8. *Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης Στοχασμοί (Επιλογή από το έργο του)*, Εισαγωγή-ανθολόγηση: Ν. Α. Ε. Καλοσπύρος, Αθήνα: στοχασμοί-22/Στιγμή, 2005
9. *Ο Αδαμάντιος Κοραής ως κριτικός φιλόλογος και εκδότης*, τόμ. Α΄: Ένα κεφάλαιο στην Ιστορία των Κλασικών Σπουδών στην Ευρώπη του 19ου αιώνα (Το χφ. Χίου 490), τόμ. Β΄: Επίμετρον (Κατάλογος των κριτικών επιστάσεων του Κοραή στο χφ. Χίου 490), Αθήνα: Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, 2006 (103 Α, Β)
10. *Κειμενοκριτικό ενδόσιμο και φιλολογική παράδοση: Quasi textus receptus genuinus Ecclesiae Constantinopolitanae* (Οιονεί φιλολογικά προλεγόμενα στο κείμενο της Καινής Διαθήκης του 1904), Αθήνα: Αρμός, 2006

11. *Οι παπαδιαμαντικές διορθώσεις στα εκκλησιαστικά λειτουργικά βιβλία*, Αθήνα: Δόμος, 2006
12. *Η ανάταξη της ερώτησης στο μάθημα των κλασικών γλωσσών*, Αθήνα: εκδ. Δημ. Ν. Παπαδήμας, 2007
13. *Ανδρέας Λασκαράτος Στοχασμοί, Εισαγωγή-σχόλια: Ν. Α. Ε. Καλοσπύρος*, Αθήνα: στοχασμοί-25/Στιγμή, 2007
14. *Hippocrates Repurgatus, ή Όταν ο Αδαμάντιος Κοραής μελετούσε τον Ιπποκράτη*, εισαγωγή Στ. Φασουλάκης, Χίος: Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Χίου, 2007
15. *Ανθολόγιο Πλατωνικών Κειμένων (Προς γλωσσική μύηση των εκκολαπτομένων πλατωνιστών) <Φοιτητικές σημειώσεις>*, Αθήνα: Ε.Κ. Πανεπιστήμιον Αθηνών/Τμήμα Μ.Ι.Θ.Ε., 2008
16. *Αδαμαντίου Κοραή Medicus Hippocraticus*, Πρόλογος: Στέφ. Δ. Γερουλάνος, Εισαγωγή & μετάφραση της λατινικής διατριβής του Κοραή: Νικόλαος Α. Ε. Καλοσπύρος, Χίος: εκδ. Αλφα Πι, 2009

II. Φιλολογική επιμέλεια και σχολιασμός

1. *Πολυβίου Ιστοριών Ε'-ΚΑ'*, μετάφραση: Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, κριτική-εκδοτική και επιστημονική επιμέλεια πρωτοτύπου κειμένου, μετάφρασης και σημειώσεων: Ν. Α. Ε. Καλοσπύρος, Αθήνα: Βιβλιοθήκη Αρχαίων Συγγραφέων - 7, 8, 9, 10, 11 /Στιγμή, 1998-2006 [τόμοι 5]
2. 'Φιλολογικό προλόγισμα στο Ψαλτήριον του Προφήτاناκτος Δαυίδ εντεταμένον εις μέτρα κατά την τονικήν βάσιν μετά ερμηνευτικών σημειώσεων, υπό του αγίου Νεκταρίου (Κεφαλά) Μητροπολίτου Πενταπόλεως', στον τόμο ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΑΝΑΚΤΟΣ ΔΑΥΪΔ εντεταμένον εις μέτρα κατά την τονικήν βάσιν μετά ερμηνευτικών σημειώσεων, υπό του αγίου Νεκταρίου (Κεφαλά) Μητροπολίτου Πενταπόλεως, εκδοτ. επιμ. Δ. Μπιλάλης, εκδ. 2^η, Αθήνα: εκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος, 2003, σσ. 7-61
3. *Δημητρίου Περί ερμηνείας*, φιλολογική έκδοση (αρχαίο κείμενο-μετάφραση-σχόλια), στη σειρά «Βιβλιοθήκη Αρχαίων Συγγραφέων», Αθήνα: εκδ. Δαίδαλος/Ι. Ζαχαρόπουλος, 2010
4. *Δημητρίου Ν. Βερναρδάκη Ψευδαττικισμού Έλεγχος*, φιλολογική επιμέλεια (εισαγωγή, επιμ. έκδοσης, επίμετρο) Ν. Α. Ε. Καλοσπύρος, κριτική βιβλιογραφία Γ. Α. Χριστοδούλου, Αθήνα: Νεοελληνική Βιβλιοθήκη (αρ. 67) / Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη / Ακαδημία Αθηνών, 2016

III. Δημοσιεύματα σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και Πρακτικά διεθνών συνεδρίων

1. 'Ο Λαοκoon του Lessing και η νέα σημειολογική ώθηση της τραγωδίας', *Παρνασσός* 34, 1992, σσ. 186-192
2. 'Ελληνικό αλφάβητο και γλαγολιτική γραφή', *Παρνασσός* 35, 1993, σσ. 343-349
3. 'An exercitatio pulchritudinis? Νυγμοί ψυχιατρικής σπουδής του παπαδιαμαντικού διηγήματος «Όνειρο στο κύμα» ως εκδοχή διδακτικής του', *Φιλολογική* 69, Οκτ.-Δεκ. 1999, σσ. 24-27
4. 'Η Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας ως πρόταση επιμορφωτικού έργου για τους φιλόλογους, ήτοι De licio eruditionis classicae restituendae', *Φιλολογική* 83, Απρ.-Ιούν. 2003, σσ. 21-27 (η περίληψη της ανακοίνωσης δημοσιεύτηκε στον τόμο *Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή - Σχολή Θετικών Επιστημών & Α' και Β' Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης [συνδιοργ.]*, Πανελλήνιο Συνέδριο «Σύνδεση Τριτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» *Περιλήψεις Εισηγήσεων (30.3-1.4.2001)*, Θεσσαλονίκη [2001], σσ. 149-150 και στον τόμο *Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή - Σχολή Θετικών Επιστημών & Α' και Β' Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης [συνδιοργ.]*, *Πρακτικά Α' Πανελλήνιο Συνέδριο «Σύνδεση Τριτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» 30 Μαρτίου – 1 Απριλίου 2001*), Θεσσαλονίκη: εκδ. Ζήτη [2003], σσ. 623-626)
5. 'Οι κριτικές επιστάσεις του Αδαμαντίου Κοραή στον Αριστοφάνη και στα αρχαία αριστοφανικά σχόλια (Τα χειρόγραφα Χίου αριθ. 404 και 490)' στον τόμο *Πρακτικά ΙΑ' Διεθνούς Συνεδρίου Κλασικών Σπουδών Fédération Internationale des Associations d' Études Classiques (F.I.E.C.) Καβάλα 24-30 Αυγούστου 1999 Τόμος Α' Εις μνήμην Νικολάου Α. Λιβαδάρα*, επιμ. έκδ. Α. Ν. Κυριαζόπουλος, Αθήναι 2001, σσ. 444-467
6. 'Προοίμιο στην ενδελεχή έρευνα για το ξένον παπαδιαμαντικό ύφος', *Νέα Εστία* τχ. 1747, Ιούλ.-Αύγ. 2002, σσ. 21-31
7. 'Θείος Όμηρος. Homerische Bemerkungen-Stellen in den Briefen des heil. Basilius des Grossen und in den Papadiamantischen Werken (oder einige Anmerkungen zu der Homerischen Einheit der Ρωμιοσύνη)', στον τόμο *Πρακτικά Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου Κλασικών Σπουδών της Euroclassica (Fédération Européenne des Associations de Professeurs de Langues et de Civilisations Classiques/Όμιλος Ευρωπαϊκών Εταιρειών Καθηγητών Κλασικών Γλωσσών και Πολιτισμών) «Όμηρος και Ευρωπαϊκή Φιλολογία/Homer and European Literature» (Χίος 28 - 01.09.1998)*, επιμ. έκδ. Μ. Γεωργούντζου-Νικητοπούλου & Μ.-Ε. Γ. Γιατράκου, Χίος 2002, σσ. 261-277

8. 'Η αρχαιογνωσία του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη' στον τόμο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών *Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου για τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη Αθήνα 1-5 Νοεμβρίου 2001*, Αθήνα: εκδ. Δόμος, 2002, σσ. 187-204
9. 'Μία διδακτική εισήγηση, αποφύλιος και πληρωτική, του ποιήματος: Κυριάκος Χαραλαμπίδης «Στα στέφανα της κόρης του»' στον τόμο Ν. Ι. Κοκκινάκη [επιμ.], *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Μεταπολεμική Ποίηση Γ' Λυκείου*, Αθήνα: εκδ. Σαββάλας, 2003, σσ. 371-418
10. 'Adamance Coray et Polybe' στα *Πρακτικά του Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών (Πύργος – Γαστούνη – Αμαλιάδα, 11-17 Σεπτ. 2005)*, τόμ. Α', Αθήνα 2006, σσ. 157-169
11. 'Adamance Coray (Koraës): the literary image of Socrates in the Greek Enlightenment and New Hellenism', στον τόμο Μ. Β. Trapp (εκδ.), *Socrates from Antiquity to the Enlightenment*, London: Ashgate Publishing Ltd./Centre for Hellenic Studies, King's College London, 2007, σσ. 277-298
12. 'Ευτυχούσι μεν κόσμος, ατυχούσι δε καταφύγιον: Η προοπτική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στη διά βίου μάθηση και εκπαίδευση', *Διά βίου* τόμ. 1, τεύχ. 1, Ιαν.-Ιούν. 2007, σσ. 95-104
13. 'Alexandros Papadiamantis and the Language Question', στον τόμο Κ. Α. Δημάδης (επιμ.), *Πρακτικά του Γ' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (EENZ) Βουκουρέστι, 2-4 Ιουνίου 2006: Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα*, τόμ. Β', Αθήνα: ελληνικά γράμματα, 2007, σσ. 277-286
14. 'Ακαδημαϊκή εκλαϊκευση και αντίλογος στους ολοκληρωτικούς - ισμούς', *Διαβάζω* τεύχ. 479, Νοέμβριος 2007, σσ. 40-42
15. 'Η lectio difficilior στον Παπαδιαμάντη', στον τόμο Γ. Ανδρειωμένος (φιολ. επιμ.), *Ευκαρπίας έπαινος. Αφιέρωμα στον Καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη*, Αθήνα: Πορεία, 2007, σσ. 335-353
16. 'The Greek Vision of a Female Infanticidal: The Euripidean *Medea* and *The Murderess* of Alexandros Papadiamantis', *Παρνασσός* 49, 2007, σσ. 65-86
17. 'Τα ανέκδοτα κλασικά σημειωματάρια του Αδαμαντίου Κοραή: Το ημερολόγιο της επιστημονικής κατασκευής', [στα *Πρακτικά*] Σύλλογος Φίλων Βιβλιοθήκης "Κοραή" Χίου, «*Θησαυροί της Βιβλιοθήκης Χίου "Αδαμάντιος Κοραής"*». *Διημερίδα, Χίος, 18-19 Απριλίου 2008. Κείμενα εισηγήσεων*, Χίος: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου, 2008, σσ. 69-78
18. 'Επίμετρο: Κοραής και Αρισταίνετος: Το χφ. Χίου αριθμ. 457', στα *Πρακτικά* της Διημερίδας «Θησαυροί της Βιβλιοθήκης Χίου

- “Α. Κοραής”», [στα *Πρακτικά*] Σύλλογος Φίλων Βιβλιοθήκης “Κοραή” Χίου, «*Θησαυροί της Βιβλιοθήκης Χίου “Αδαμάντιος Κοραής”*». *Διημερίδα, Χίος, 18-19 Απριλίου 2008. Κείμενα εισηγήσεων*, Χίος: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου, 2008, σσ. 79-100
19. ‘Sermo Ecclesiasticus: Φιλολογικές παρατηρήσεις για το προσευχητικό-λειτουργικό λεξιλόγιο των ακολουθιών του Αγ. Νεομάρτυρος Δημητρίου του εν Τριπόλει’ στον τόμο *Νεομάρτυρες Πελοποννήσου. Πρακτικά Ιστορικού Συμποσίου στη μνήμη του Νεομάρτυρα Δημητρίου (Τρίπολη, 19-21 Σεπτεμβρίου 2003)*» (συνδιοργ.: Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.)-Αρχεία Νομού Αρκαδίας, Ι. Μητρ. Μαντινείας και Κυνουρίας & Δήμος Τριπόλεως), Τρίπολη 2008, σσ. 343-378
20. ‘Literary Syntactic Patterns in Lycophron’s *Alexandra*’, στον τόμο C. Cusset & É. Prioux (εκδ.), *Lycophron: éclats d’obscurité*, Saint-Étienne: Publications de l’Université de Saint-Étienne, 2009, σσ. 209-219
21. ‘Προφορικότητα και παράδοση στο έργο του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη’, στον τόμο Μ. Γ. Βαρβούνης & Π. Τζουμέρκας (επιστ. επιμ.), *Αλεξανδρινός Αμητός. Αφιέρωμα στη μνήμη του Ι. Μ. Χατζηφώτη*, τόμ. Β’, σειρά: Πηγές και Τεκμήρια Πατριαρχικής Ιστορίας-3, Αλεξανδρεία: Πατριαρχική Βιβλιοθήκη του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας [& εκδ. Αλήθεια], 2009, σσ. 149-160
22. ‘Ο Ευαγγελινός Αποστολίδης Σοφοκλής (E. A. Sophocles) στην Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας’, *Μνημοσύνη ΙΖ’*, 2006-9, σσ. 105-122
23. ‘Το ιστορικό ενδόξιμο μιας επαναγνώσεως για το Αίγιο του Πολυβίου’ στον τόμο Ι. Γιανναροπούλου (επιμ. έκδ.), *Πρακτικά του Εκτάκτου Αχαϊκού Πνευματικού Συμποσίου 2006 (Αίγιον 26-28 Μαΐου 2006)*» (Πελοποννησιακά. Παράρτημα 28), Αθήναι 2009, σσ. 47-78
24. ‘Ο Πολύβιος και οι Αιτωλοί, ή Όταν η Κλειώ δυναστεύει την Πειθώ’, *Τα Αιτωλικά* 13, Ιούλ.-Δεκ. 2009, σσ. 189-207
25. ‘Disrupting Fading National Identities and Questioning the Identity of Faith: Identifying Papadiamantis’ στην ιστοσελίδα (http://www.eens.org/EENS_congresses/2010/Kalospyros_Nicholas.pdf) και στην (ηλεκτρονική) έκδοση των *Πρακτικών του Δ’ Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών “Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 ως σήμερα)”*, Γρανάδα (Ισπανία), 9-12 Σεπτεμβρίου 2010, επιμ. Κ.Α. Δημάδης, τόμ. Β’, Αθήνα 2011, σσ. 63-80
26. “Με λυρικό ιδεοκρατικό στοχασμό”: Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος και η συμβολή του στον δοκιμιακό λόγο’ στον τόμο *Κωνσταντίνος Τσάτσος. Συγγραφέας Φιλόσοφος Πολιτικός (Πρακτικά Διεθνούς*

- Επιστημονικού Συνεδρίου. Αθήνα, 6-8 Νοεμβρίου 2009*), Γρανάδα-Αθήνα: Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών & Εταιρεία Φίλων Κ. και Ι. Τσάτσου, 2010, σσ. 317-328 [πρόσβαση και μέσω της ιστοσελίδας <http://www.centrodeestudiosbnch.com/gr/pagina/592>]
27. 'Πολύξεναι νεάνιδες ή εράσμιες Κορίνθιες; (Ένα μάθημα για την αρχαία Κόρινθο με σχολιασμό του Πινδαρικού αποσπ. 122 Snell-Maehler)' στα *Πρακτικά του Η' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών (Κόρινθος, 26-28 Σεπτ. 2008)*, Αθήναι 2010 (Πελοποννησιακά. Παράρτ. 29), σσ. 105-138
 28. 'Autooios: Προτείνοντας ένα πρόγραμμα Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για ενηλίκους' στα *2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης. Πρακτικά Συνεδρίου (Αθήνα, 27-30 Μαΐου 2010)*, Ε. Κ. Π. Α. / Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, τόμ. Γ', σσ. 202-210
 29. 'A Cretan poet as critic scholar: Rhianus' aesthetic acumen as contribution in Homeric text', στον τόμο Μ. Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη & Ελ. Παπαδοπούλου (εκδ. επιμ.), *Πεπραγμένα Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006)*, τόμ. Α5 (Ιστορικοί χρόνοι), Χανιά: Φιλολογικός Σύνδεσμος «Ο Χρυσόστομος», 2011, σσ. 111-124
 30. 'Τα desiderata του ρητορικού Παπαδιαμάντη', στον τόμο *Ρητορικός Παπαδιαμάντης. Κείμενα των: Μ.Ζ. Κοπιδάκη, Γ.Α. Χριστοδούλου, Θαν. Νάκα, Ν.Α.Ε. Καλοσπύρου*, Αθήνα: εκδ. Πατάκη (Γλωσσοφιλολογική Βιβλιοθήκη. 10), 2011, σσ. 253-303
 31. 'Η ρητορική σκευή στο αμφιθέατρο: Συστήνοντας την επιστημονική επιχειρηματολογία ως προακτικό μέσο τη ακαδημαϊκής διδασκαλίας σε χαρισματικούς φοιτητές και φιλόδοξους επιστήμονες' στον τόμο Γ. Παπαδάτος, Σ. Πολυχρονοπούλου & Α. Μπαστέα (επιμ.), *Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση: Τάσεις και προοπτικές. Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Επιστημών Εκπαίδευσης (Αθήνα, 2-5 Ιουνίου 2011)*, Α' τόμος, Αθήνα: Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Π.Τ.Δ.Ε. του Ε.Κ.Π.Α. και Κέντρο Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης, 2011, σσ. 70-81
 32. 'Οι νεκρολογίες του Παπαδιαμάντη', *Ακτή έτος ΚΓ'*, τεύχ. 90, Άνοιξη 2012, σσ. 193-200
 33. 'Η Μαντινική ξένη, ή Πώς διαισθανόμαστε την προβληματική φυλογένεια της πλατωνικής Διοτίμας', *Πελοποννησιακά* τόμ. Λ' 1 (Στέφανος εις Τάσον Αθ. Γριτσόπουλον), Αθήναι 2011, σσ. 177-204
 34. 'Ο φιλοζητητής Wilamowitz και ο υψηλής Συκουτρής: Τα απότοκα μιας φιλολογικής σχέσης που γαλούχησε την κλασική φιλολογική επιστήμη στη σύγχρονη Ελλάδα', *Μνημοσύνη* ΙΗ', 2010-2012, σσ. 165-202

35. 'Κορωνίδος μυθογραφία: Συμβολή στο μυθολογικό προσκήνιο του Απόλλωνα και του Ασκληπιού' στα *Τρικαλινά 32 (Πρακτικά 9ου Συμποσίου Τρικαλινών Σπουδών (Τρίκαλα, 4-6 Νοε 2011))*, 2012, σσ. 9-28
36. 'Amoenitas sancta: Για την τεχνική της εκφράσεως του Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη' στα *Πρακτικά Γ' Διεθνούς Συνεδρίου για τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, Τόμος Πρώτος (Σκιάθος, 29 Σεπτ.-2 Οκτ. 2011)*, Αθήνα: εκδ. Δόμος & Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Σπουδών, 2012, σσ. 147-185
37. 'On the Shoulders of Giants: Appraising the Criterion of *divinatio* in the cases of Adamance Coray and A. E. Housman', *Estudios Neogriegos* 14, 2011-2012 (= García Gálvez, I. & Omatos Sáenz, O. [εκδ.], Tolmiros Skaraneas. Homenaje al professor K. Dimadis / Τολμηρός Σκαπανέας. Αφιέρωμα στον καθηγητή Κ. Δημάδη, Vitoria-Gasteiz: Sociedad Hispánica de Estudios Neogriegos, 2012), σσ. 181-202
38. 'Η κληρονομιά του Μοίριδος: Οι εναλλακτικές γραφές (variants) και η αττικιστική διαφόρηση στο κείμενο της *Καινής Διαθήκης*', *Φιλολογία* τόμ. ΙΔ', τεύχ. 3 (Ιούλ.-Αύγ.-Σεπτ. 2013), σσ. 19-27
39. 'Ο θείος όνειρος και ο θείος Όμηρος: Οι περιπέτειες των ονείρων στα ομηρικά έπη και η λογοτεχνική ταυτότητα του ομηρικού διακόσμου' στα *Πρακτικά Τριακοστού Δευτέρου Συμποσίου Ποίησης «Ποίηση και Όνειρο» (Πάτρα, 5-8 Ιουλίου 2012)*, Πάτρα: Μανδραγόρας, 2013, σσ. 95-105 [Η συζήτηση για την εισήγηση στις σσ. 135-137]
40. 'Τυκτόν μαντινειακοσπαρτιατικόν επεισόδιον από τον Πausανία, ή Η επανεφεύρεση της τοπικής ιστορίας' στα *Πρακτικά του Λακωνικού Πνευματικού Συμποσίου 2008 (Γύθειον, 17-19 Οκτωβρίου 2008)*, Αθήναι 2013 (Πελοποννησιακά. Παράρτ. 30), σσ. 81-94
41. 'Όταν ο ποιητής γίνεται λαός: Κώστας Κρυστάλλης και δημοτικό τραγούδι' στον τόμο Γ. Βοζίκας (επιμ.), *Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος (ποίηση-πεζογραφία-θέατρο). Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Αθήνα, 8-12 Δεκεμβρίου 2010)*, τόμ. Α', Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών / Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας. 30, 2013, σσ. 511-530
42. 'Πώς ο Αδαμάντιος Κοραής διάβαζε τον Ηρόδοτο', *Μνημοσύνη ΙΘ'* (Πρακτικά Συνεδρίου «Λόγιοι της Τουρκοκρατίας»), 2013, σσ. 218-244
43. 'Is There Any Mediterranean Utopia? Towards the Disputed Aspects of Polybius' Universal Historiography', στον τόμο Paula Olmos & Federica Pezzoli (εκδ.), *Imaginarios Científicos:*

- Conocimiento, narraciones y utopias*, Madrid: Ediciones Clásicas, 2014, σσ. 209-222
44. 'Towards the Allegory of Idealized *Oikos*: Nuclear and Extended Family Versions, Succession and Inheritance Issues and Their Cognates in Philo Judaeus', στον τόμο B. Caseau & S.R. Huebner (εκδ.), *Inheritance, Law and Religions in the Ancient and Medieval Worlds*, Paris: Association des amis du Centre de recherche d'histoire et civilization de Byzance (σειρά: Collège de France - CNRS, Centre de recherche d'histoire et civilization de Byzance. Monographies 45), 2014, σσ. 117-138
45. 'The Threshold of Pain: The Literary Embodiment of Pain and Its Cognates in the Hippocratic Corpus' στον τόμο Dem. Michaelides (εκδ.), *Medicine and Healing in the Ancient Mediterranean World*, Oxford & Philadelphia: Oxbow Books, 2014, σσ. 84-91
46. 'Αινικτή συγγνώμη, συντριβή αινιζόμενη: Η συγχώρηση στους αρχαίους Έλληνες τραγικούς' στον τόμο Σ. Ζουμπουλάκης (εκδ.), *Η συγχώρηση*, Αθήνα: Άρτος Ζωής (σειρά: Συναντήσεις. 4), 2014, σσ. 27-54
47. 'Contextualizing *Hiberniam*: Research Opportunities towards the Writing of a History of Irish Classical Scholarship', *Journal of Modern Education Review* 4 (11), Νοέ. 2014, σσ. 900-909 (προσβάσιμο και στο διαδίκτυο <http://www.academicstar.us/UploadFile/Picture/2015-1/201512064252718.pdf>)
48. 'Η βιοτική μεταφορά στον Παπαδιαμάντη: Το παπαδιαμαντικό παράδειγμα της ρήξης ανάμεσα στη μεταφυσική ανησυχία του αστικού κόσμου και στη νηπτική ενσωμάτωση της πολιτικοοικονομικής ελλαδικής κρίσης' στην ιστοσελίδα (http://www.eens.org/EENS_congresses/2014/kalospyros_nikolaos.pdf) και στην (ηλεκτρονική) έκδοση των *Πρακτικών του Ε' Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών "Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία"*, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014, επιμ. Κ.Α. Δημάδης, τόμ. Γ', Αθήνα: Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, 2015, σσ. 97-118
49. 'Μια φιλολογική δέλτος για τα αποσπάσματα της τραγωδίας *Κρεσφόντης* του Ευριπίδη' στα Πρακτικά του Δ' Τοπικού Συνεδρίου Μεσσηνιακών Σπουδών (Καλαμάτα, 8-11 Οκτωβρίου 2010), Αθήνα 2014 (Πελοποννησιακά. Παράρτ. 31), σσ. 393-420
50. 'Άχελώος και «μούσα παιδική»: Έκδοση και φιλολογικό σχόλιο στο επίγραμμα του Καλλιμάχου *Παλ. Ανθ.* 12. 51', *Τα Αιτωλικά* 23, Ιούλ.-Δεκ. 2014, σσ. 85-93
51. 'Η ιδεολογία ενός ομίλου νευρογλωσσολογικής αριστείας: Από το ημερολόγιο προετοιμασίας ενός εκπαιδευτικού ομίλου γνωσιακής

- επιστήμης ως «Εργαστηρίου γλωσσικών δομών και ηλεκτρονικού προγραμματισμού» στο Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Αναβρύτων (για το σχολ. έτος 2013-2014) στα Ψηφιακά πρακτικά 1^{ου} Συνεδρίου Δ.Ε.Π.Π.Σ. (ISBN: 978-960-98687-6-1) «Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία. Απαντώντας στις προκλήσεις του σήμερα, ανιχνεύοντας τις προοπτικές του αύριο» (Αθήνα, 26-28 Σεπτ. 2014)
52. 'Ο μικρός Νικόλας, το συντακτικό και η καλύβη της γνωσιακής επιστήμης: Σκέψεις για τη δημιουργία ενός «Εργαστηρίου γλωσσικών δομών και ηλεκτρονικού προγραμματισμού» στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση', *Ερκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών - Επιστημονικών Θεμάτων, Πρακτικά συνεδρίου: Καλές πρακτικές και καινοτομία στη Δ/θμια Εκπ/ση*, (Ειδικό) Τεύχος 4, 2015, σσ. 190-198 (ανακτήθηκε από <http://www.erkyna.gr>)
53. 'Τα Ευαγγέλια και η αρχαία παράδοση του γένους της βιογραφίας (μέρος Α')', *Φιλολογία* τόμ. ΙΕ', τεύχ. 1 (Ιαν.-Ιούν. 2015), σσ. 18-24
54. 'Κωστής Παλαμάς και Λογγίνος: Ο ποιητικώτερος του Γένους για τον κριτικώτατον του γένους των τεχνογράφων' στον τόμο Γ' Διεθνές Συνέδριο. Πρακτικά «Η ποίηση και η ποιητική του Κωστή Παλαμά (Εβδομήντα χρόνια από τον θάνατό του)», τόμ. Α', Αθήνα: Ίδρυμα Κωστή Παλαμά, 2016, σσ. 87-105
55. 'Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και η λαϊκή λογοτεχνία', *Μνημοσύνη Θ'*, 2014-2015, σσ. 209-256
56. 'Ο Πολύβιος Δημητρακόπουλος ως μεταφραστής του Αριστοφάνη', *Πελοποννησιακά Γράμματα* 1, 2016, σσ. 477-510
57. 'Towards the Formation of an Attic Genre of *declamatio*: How to Focus on Sopatros the Rhetor' στον τόμο R. Poignault & C. Schneider (εκδ.), *Fabrique de la déclamation antique (Controverses et suasoires)*, Lyon 2016 (Collection de la Maison de l'Orient et de la Méditerranée 55 / Série littéraire et philosophique 21), σσ. 257-274
58. 'Τα Ευαγγέλια και η αρχαία παράδοση του γένους της βιογραφίας (μέρος Β')', *Φιλολογία* τόμ. ΙΕ', τεύχ. 2 (Ιούλ.-Δεκ. 2015), σσ. 19-26
59. 'Από τα carmina popularia στα έντεχνα επώνυμα άσματα: Προβληματισμοί για τη διακρίβωση της λογοτεχνικής κατηγορίας με τα δημώδη άσματα της αρχαιότητας', *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύννης της Ελληνικής Λαογραφίας* (Ακαδημίας Αθηνών), τόμ. 33-34 (2009-2013), Αθήνα 2016, σσ. 461-495
60. 'Για τη λογοτεχνική περιπέτεια των διαφόρων γραφών (variants) στο κείμενο της *Καινής Διαθήκης*', *Φιλολογία* τόμ. ΙΣΤ', τεύχ. 2 (Ιούλ.-Δεκ. 2016), σσ. 18-23

61. 4 λήμματα (entries) (: ‘Housman, A.E.’, ‘Korais, Adamantios’, ‘Textual Criticism, Ancient’, ‘Textual Criticism, Medieval’) στην A. Sommerstein (εκδ.), 3τομη *Wiley-Blackwell Encyclopedia of Greek Comedy*, Malden & Oxford: Wiley-Blackwell (2017).

IV. Εκλαϊκευτικά

1. ‘Το «Αγιομαρκάκι» του Γεώργη Διλμπόη’, *Χιόνη* 81, Νοέ. 1998, σσ. 5-28
2. ‘Αδαμάντιος Κοραΐς και Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης: αγωνοθετικός σχεδιασμός’, *Ομπρέλα* 64, Μάρτιος-Μάιος 2004, σσ. 11-15
3. ‘Γ. Μιστριώτης και Γ. Σωτηριάδης: Οι απέναντι’, *E-Ιστορικά* [ένθετο της εφημ. *Ελευθεροτυπία*] Πέμπτη 16 Σεπτ. 2004, σσ. 38-43
4. ‘Η αρχαία Ρώμη στον κινηματογράφο’, *E-Ιστορικά* [ένθετο της εφημ. *Ελευθεροτυπία*] Πέμπτη 25 Νοε. 2004, σσ. 12-17
5. ‘Ο Καίσαρας στη λογοτεχνία’, *E-Ιστορικά* [ένθετο της εφημ. *Ελευθεροτυπία*] Πέμπτη 7 Ιουλ. 2005, σσ. 44-49
6. ‘Θερμοπύλες και Αρτεμίσιο’, *E-Ιστορικά* [ένθετο της εφημ. *Ελευθεροτυπία*] Πέμπτη 15 Σεπτ. 2005, σσ. 16-23
7. ‘Και γιατί ο ΣΕΒ να διαβάξει Παπαδιαμάντη;’, εφημ. *Ελευθεροτυπία*, (Μεγ. Σάββατο) 21-22 Απριλ. 2006, σ. 6
8. ‘Μικρό οδοιπορικό στην ιστορία του σχολείου μας’ στο *Ετήσιο Σχολικό Λεύκωμα έκδ. του Πειραματικού Λυκείου Αναβρύτων*, τεύχ. 10, Ιούνιος 2007, σσ. 10-17
9. [λήμματα] ‘Αριστοφάνης’ και ‘Ευριπίδης’ στον τόμο Α’ του 3τομου έργου [επιστ. επιμ. Θ. Βερέμης] *100 Μεγάλοι Έλληνες*, εκδ. Σκάϊ Βιβλίο, Αθήνα 2009, σσ. 47-52 και 175-180
10. ‘Ολόγυρα στη λίμνη του’ εφημ. *απομιθοποίηση* (Εφημερίδα Φοιτητών ΜΙΘΕ), τεύχ. α’, Μάιος 2011, σσ. 4-5

V. Βιβλιοκρισίες

1. ‘S. West, A. Heubeck, J. B. Hainsworth, *Ομήρου Οδύσσεια. Κείμενο και ερμηνευτικό υπόμνημα*, τόμ. Α’ *Ραψωδίες Α-Θ*, Μετάφραση Μαρία Καίσαρ, Επιμέλεια Αντώνης Ρεγκάκος, Εκδ. Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2004 – A. Heubeck, A. Hoekstra, *Ομήρου Οδύσσεια. Κείμενο και ερμηνευτικό υπόμνημα*, τόμ. Β’ *Ραψωδίες Ι-Π*, Μετάφραση Ρένα Χαμέτη, Επιμέλεια Αντώνης Ρεγκάκος, Εκδ. Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2005 – J. Russo, M. Fernández-Galiano, A. Heubeck, *Ομήρου Οδύσσεια. Κείμενο και*

- ερμηνευτικό υπόμνημα, τόμ. Γ' Ραψωδίες P-Ω, Μετάφραση Φιλιά Φιλίππου, Επιμέλεια Αντώνης Ρεγκάκος, Εκδ. Δημ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 2005', *Φιλολογική* 91, Απρ.-Ιούν. 2005, σσ. 92-94
2. 'Το παπαδιαμάντειο δώρο. Πέντε φιλολογικά δοκίμια για τον πιο κλασικό Νεοέλληνα τεχνίτη του λόγου [βιβλιοκρισία: Π. Δ. Μαστροδημήτρης, *Παπαδιαμαντικά*, Εκδ. Δόμος, Αθήνα 2006]', εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 16 Απρ. 2006, σ. 11
 3. [Chr. Dedoussi (ed.), *Menander's Samia, ...*] *Bulletin bibliographique, Revue de philologie de littérature et d'histoire anciennes* 80, 2006/1, σσ. 146-147
 4. 'Στη γραμμή του παπαδιαμαντικού ορίζοντος [Στέλιος Παπαθανασίου, *Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και η γραμμή του ορίζοντος*, Εκδ. Μυθονία, 2007]', *Διαβάζω* τεύχ. 479, Νοέμβριος 2007, σ. 102
 5. 'Ιατρών αρεταλογία [Πάνος Δ. Αποστολίδης, *Αρεταίος (Χρονολόγηση - Ιατρική - Γλώσσα - Λεξικό ενός Έλληνα ποιητή-γιατρού από την Καππαδοκία)*, Αθήνα: Παρασκήνιο, 2011]', *The Athens Review of Books / Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου* 24, Δεκ. 2011, σσ. 40-41
 6. 'P. G. Naiditch, *The Library of Richard Porson*. S.l.: Xlibris, 2011' *Bryn Mawr Classical Review* 2012.02.52
 7. 'Πρωτόκολλα ακαδημαϊκής ηθικής και ερευνητικής ανηθικότητας [D. Remenyi, N. Swan & B. Van Den Assem, *Ethics Protocols and Research Ethics Committees (Successfully obtaining approval for your academic research)*, Academic Publishing International Ltd., Reading UK, 2011]', *The Athens Review of Books / Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου* 33, Οκτ. 2012, σσ. 41-42
 8. 'Μνήμης κερί, σπονδή ζωής, ζέσης νεκράνθεμα [Σταύρος Ζουμπουλάκης, *Η αδερφή μου*, Πόλις, Αθήνα 2012]', *The Athens Review of Books / Αθηναϊκή Επιθεώρηση του Βιβλίου* 36, Ιαν. 2013, σσ. 41-42
 9. 'R. V. Young, *Justus Lipsius' Concerning Constancy*. Medieval and Renaissance texts and studies 389. Tempe: 2011' *Bryn Mawr Classical Review* 2013.02.23
 10. 'Raffaele Perrelli, Paolo Mastandrea (ed.), *Latinum est, et legitur: metodi e temi dello studio dei testi latini*. Supplementi di Lexis, 65. Amsterdam: Adolf M. Hakkert, 2011', *Bryn Mawr Classical Review* 2013.08.30
 11. 'Δικνοφόρος της ελληνικής γλώσσας [Μ. Ζ. Κοπιδάκης (επιστημ. επιμ.), *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας*, 4^η έκδ., Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2010 (ανατ. 2012)]', στην ιστοσελίδα <http://papede.wordpress.com/usefully/bookreview/> (και σχετικό link στα widgets του περ. *Έρκυνα* της ΠΑ.Π.Ε.Δ.Ε. [=

VI. Διαδικτυακά μαθήματα και υλικό

1. 'Ηθική αρετή και ηδονή: Ένα μάθημα από τα *Ηθικά Νικομάχεια* (Αριστοτέλης)' [επιμορφωτικά σεμινάρια «Από την έρευνα στη διδασκαλία», συνεργ. Future Library και Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ)], Παπαχαραλάμπειος Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου, 7 Νοε. 2014 (edu.futurelibrary.gr)
2. 'Στο ικρίωμα της προτασιακής δομής: ένα μάθημα για την επιστημονική διδασκαλία του αρχαιοελληνικού Συντακτικού' [επιμορφωτικά σεμινάρια «Από την έρευνα στη διδασκαλία», συνεργ. Future Library και Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ)], Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, 15 Απρ. 2016 (edu.futurelibrary.gr)
3. 'Ωδή στον Έρωτα (Σοφοκλέους *Αντιγόνη*, 781-800)' [επιμορφωτικά σεμινάρια «Από την έρευνα στη διδασκαλία», συνεργ. Future Library και Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ)], Παπαστράτειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου, 4 Νοε. 2016 (edu.futurelibrary.gr)
4. 'Η λογική της συμμορίας: η επεισοδιακή δίκη και ο θάνατος του Θηραμένη (Ξενοφώντος *Ελληνικά*, Βιβλ. Β', κεφ. 3, §§ 50-56)' [επιμορφωτικά σεμινάρια «Από την έρευνα στη διδασκαλία», συνεργ. Future Library και Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ)], Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λιβαδειάς, 3 Φεβρ. 2017 (edu.futurelibrary.gr)